

NU

RESULTAAT MET MEDEZEGGENSCHAP
TRAININGSAANBOD

werkt voor de zorg

Inhoudsopgave

Visie op medezeggenschap	2
Starttrainingen	5
Vervolgtrainingen: functioneren OR	7
Vervolgtrainingen: vaardigheden	9
Vervolgtrainingen: ondernemingsbeleid	11
Vervolgtrainingen: personeelsbeleid	13
Contact	15

Visie op medezeggenschap

Je bent lid van de ondernemingsraad (OR) of van de personeelsvertegenwoordiging (PVT) en je wilt je verdiepen in de rol en functie van medezeggenschap. NU'91 biedt je in samenwerking met MZ Services de mogelijkheden.

We zien medezeggenschap als een positieve bijdrage aan de (ontwikkeling van de) organisatie. Als uitgangspunt zien we dan ook dat een goed functionerende medezeggenschap gericht is op het realiseren van de instellingsdoelen en van groot belang is voor de instelling, het management en de medewerkers. De volgende motieven kunnen daarvoor worden aangedragen.

- Medezeggenschap verbetert de kwaliteit van besluiten en creëert draagvlak voor de uitvoering.
- Medezeggenschap zorgt voor de nodige controle en balans in belangrijke besluitvormingsprocessen (medezeggenschap als sparringpartner voor bestuurder).
- Medezeggenschap opereert in de openbaarheid en draagt bij aan de openbaarheid van beleid en bestuur.
- Medezeggenschap is een instrument om de kwaliteit van de instelling te borgen en te verhogen en om arbeidsomstandigheden te verbeteren.

- Medezeggenschap voegt een element van democratie en daarmee legitimiteit toe aan het besturen.
- Medezeggenschap is een belangrijke professionele ambitie en competentie. Als zodanig vormen bijdragen aan de medezeggenschap ook een wezenlijk onderdeel van de functievervulling van elke medewerker en is het een goede gelegenheid om bijzondere ervaringen op te doen.
- Medezeggenschap is een (verstandige) wettelijke verplichting.

Een goede bestuurder neemt de raad serieus, communiceert open, geeft alle informatie en zet de OR strategisch in. De ideale ondernemingsraad stelt zich constructief op en is een representatieve afspiegeling van de instelling. Bovenal is het een zelfbewust (kent zijn bevoegdheden en plichten), zelfstandig en zelfredzaam orgaan. Utopie of haalbaar? Haalbaar denken wij.

Een *passend trainingsaanbod* dat gericht is op het verbeteren van de kennis en kwaliteit van medezeggenschapsorganen is daarvoor wel noodzakelijk. Gelet op de indrukwekkende verzameling van vraagstukken waarmee medezeggenschapsorganen tegenwoordig geconfronteerd worden, dient dat trainingsaanbod ook duidelijke en concrete raakvlakken te hebben met de actualiteit.

De mogelijkheden

Als beginnend medezeggenschapper heb je vooral behoefte aan basiskennis. Ben je al wat langer lid van de OR, dan heb je waarschijnlijk maar behoefte aan verdieping van je kennis en vaardigheden. We maken daarom een onderscheid tussen de zogenaamde starttrainingen en vervolgtrainingen.

De **starttrainingen** richten zich onder andere op de inhoud van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR), belangrijke OR-thema's, rollen en dilemma's in het OR-werk, het strategisch profiel van een OR. De **vervolgtrainingen** gaan meer in op: het functioneren van de medezeggenschap/OR, vaardigheden, bedrijfsbeleid en personeelsbeleid.

Starttrainingen

Instaptraining voor nieuwe OR-leden

Als nieuw OR-lid kan het soms lastig zijn om je draai te vinden in een al bestaande OR. Je worstelt met allerlei vragen. Wat staat er allemaal in de Wet op de Ondernemings-raden (WOR)? Wat zijn rechten, bevoegdheden en taken van een OR? Hoe ligt de relatie tussen en met andere spelers zoals de WOR-bestuurder, de Raad van Bestuur en de vakbond? Welke zaken zijn van belang voor het OR-werk? Om er voor te zorgen dat je snel volwaardig mee kunt draaien in de OR, bieden we een instaptraining waarop je de noodzakelijk basiskennis en -inzichten kunt opdoen.

Resultaat Na deze instaptraining heb je inzicht in:
de kritische succesfactoren voor het OR-werk;
wat er van je verwacht wordt als nieuw OR-lid;
de positie van de OR in het krachtenveld;
de belangrijkste taken en bevoegdheden uit de WOR.

Voor wie De instaptraining is bedoeld voor nieuwe OR-leden.

Basistraining WOR

Elk OR-lid behoort (tot op zekere hoogte) de WOR te kennen; de regels van het spel moeten bekend zijn. Toch gaat het niet alleen om de letter van de wet maar ook om de geest van de wet. Met andere woorden; hoe spelen we het spel met de regels?

Tijdens deze basiscursus behandelen we zeker niet alleen de wetteksten, maar illustreren een effectief gebruik daarvan vooral aan de hand van praktijkvoorbeelden.

Resultaat Na deze basiscursus heb je een nauwkeurig en gedegen inzicht in de belangrijkste taken en bevoegdheden uit de WOR alsmede hoe dit spel met de regels effectief gespeeld kan worden.

Voor wie Deze basiscursus is bedoeld voor elk OR-lid dat een gedegen kennis van de WOR wil hebben.

Starttraining beginnende DB-leden

Kort geleden ben je gestart als voorzitter, secretaris of ambtelijk secretaris. Nu komt het er op aan in je functie aan de slag te gaan. De eerste adviesaanvraag ligt al bij de OR op tafel. Alle ogen zijn op je gericht. Hoe ga je dit aanpakken? Tijdens deze training krijg je handvatten om het OR-werk te organiseren, de vergadering te leiden en de ondersteunende taken te verrichten. We besteden tijdens de training aandacht aan:

- de rol van de voorzitter, secretaris en ambtelijk secretaris bij de planning van het OR-werk;
- agenda en leiden van OR-vergadering;
- secretaristaken.

Resultaat Na deze training heb je een stevige en praktische basis om je werk als DB-lid op te pakken.

Voor wie De training is bedoeld voor voorzitters, secretarissen en ambtelijk secretarissen van OR-en.

Vervolgtrainingen: functioneren OR

Organiseren OR-werk

Voor een belangrijk deel wordt het succes van de OR bepaald door de wijze waarop de werkzaamheden zijn georganiseerd en de taken zijn verdeeld. Een effectieve en efficiënte werkwijze is noodzakelijk en de verdeling van de 'lusten en de lasten' dient naar verhouding te zijn.

We zullen de huidige organisatie bekijken en nadere afspraken maken over verbeteringen. Daarbij komen onder meer de volgende onderwerpen aan bod: vergaderstructuur, commissiewerk en overige taakverdeling, het werken met woordvoerders en de rol van het dagelijks bestuur.

Resultaat Na deze training ben je in staat om het OR-werk gedegen te organiseren.

Voor wie Deze training is bedoeld voor elke OR, elk OR-lid dat het OR-werk gestructureerd wil organiseren.

Stellen van prioriteiten en opstellen OR-werkplan

In de zorgsector gebeurt veel. De ene ontwikkeling wordt snel opgevolgd door de andere, al dan niet gestuurd en voorbereid. Het is voor de OR bijna ondoenlijk en zeker niet verstandig om de agenda en de werkvoorraad te laten bepalen door de relatieve onvoorspelbaarheid van de organisatie. Wanneer de OR zich laat leiden door de waan van de dag, dan loopt deze het risico dat hij met alles en niets bezig is. Het is nodig prioriteiten te stellen en plannen te maken. Het gaat tenslotte om het bereiken van een zo concreet mogelijk resultaat. Strategieën moeten worden bepaald, prioriteiten moeten worden gesteld, taken moeten worden verdeeld en activiteiten moeten worden opgestart. Daartoe zal een werk- of actieplan worden opgesteld.

Resultaat Na deze training ben je in staat om prioriteiten te stellen, doelen te formuleren, OR-activiteiten hieraan te koppelen en dit te vertalen in een concreet werkplan.

Voor wie Deze training is bedoeld voor elke OR, elk OR-lid dat met planmatig werken aan de slag wil.

PR en achterbancommunicatie

Duidelijke communicatie en bewust werken aan het imago zijn belangrijke succesfactoren voor de resultaten van het OR-werk. Vaak blijkt dit onderdeel door de drukte en gebrek aan tijd niet die aandacht te krijgen die het verdient. Des te meer reden om met PR en achterbancommunicatie aan de slag te gaan. In deze cursus geven we je inzichten, aanknopingspunten en tips om hieraan op duidelijke en praktische wijze vorm te geven.

Resultaat Na deze cursus heb je inzicht in communicatiestrategie, heb je tips over hoe duidelijk te communiceren en heb je aanknopingspunten om je te profileren als een 'OR met lef'.

Voor wie De cursus is bedoeld voor OR-leden en/of leden van commissies die zich bezighouden met PR en achterbancommunicatie.

Vervolgtrainingen: vaardigheden

Onderhandelen

OR-en komen steeds vaker in complexe overleg- of onderhandelings-situaties terecht. Effectief kunnen onderhandelen is dan ook een belangrijke vaardigheid voor OR-leden. Tijdens deze training leren de deelnemers in reële onderhandelings-situaties de verschillende stappen van het onderhandelen te beheersen: belangen benoemen, voorbereiden, openen, exploreren, afronden en 'verkoppen' van het resultaat aan de achterban.

Resultaat Na deze training heb je inzicht in het eigen onderhandelingsgedrag en beheers je de deelvaardigheden exploreren, overbruggen, stellen en hanteren van impasses.

Voor wie De training is bedoeld voor OR-leden die hun onderhandelingsvaardigheden willen aanscherpen.

Effectief omgaan met conflicten

Ook in het OR-werk komt het voor dat er (bijna) conflicten ontstaan. Dat is ook heel logisch want je opereert immers in een krachtenveld van belangen. Conflicten van inhoudelijk zakelijke aard kunnen in je OR-werk escaleren op relatieniveau. Hoe kun je als OR-lid met conflicten omgaan, zodat er iets goeds uit voorkomt? Hoe hou je je doel vast en heb je tegelijkertijd oog voor de belangen van de ander? Centraal in de training staat de vraag hoe je zicht houdt op het effect van een conflict en hoe je de gevolgen ervan kunt ombuigen naar een positief effect.

Resultaat Na de training ben je als OR-lid beter in staat conflicten te hanteren. Je kunt beter omgaan met je eigen overtuigingen, emoties en opvattingen ten aanzien van conflicten en die van anderen.

Voor wie De training is bedoeld voor iedereen die vaardiger wil worden in conflicthantering.

OR en vergadertechniek

Het voeren van het overleg is meer dan technisch vergaderen naar aanleiding van een agenda. Het is een proces van overleg en onderhandeling waarbij een goede voorbereiding van groot belang is. Voorbereiding bestaat uit het lezen van stukken, het vooroverleg en de individuele voorbereiding. Daar komt nog bij dat veel vergaderingen als doel hebben te komen tot een zeker resultaat in de vorm van het behalen van doelstellingen. Tijdens deze training staan we uitvoerig stil bij het vergaderen als proces en allerlei voetangels en klemmen die daarbij zichtbaar zijn.

Resultaat Na de training heb je concrete vergadertips meegekregen en handvatten aangereikt gekregen om effectief te vergaderen.

Voor wie De training is bedoeld voor elke OR, elk OR-lid dat op het gebied van 'vergaderen' een verbeterslag wil realiseren.

Vervolgtrainingen: ondernemingsbeleid

OR en organisatieontwikkeling

In de OR krijgt u voortdurend te maken met organisatieveranderingen: van proefballonnetjes tot voornemens die de hele organisatie betreffen. De WOR geeft duidelijk aan waar de WOR-bestuurder en de OR zich aan moeten houden. De praktijk is meestal ingewikkelder. Veel veranderingen verlopen 'organisch'; gaandeweg worden zaken ingevuld, wat niet overeenkomt met de vormvereisten die de WOR aan zulke beleidsvoornemens stelt. Hoe moet je daar nu als OR mee omgaan? Wanneer verlopen veranderingen nu succesvol? Welke toegevoegde waarde kun je als OR hebben? Vragen en dilemma's waar we tijdens de training op in gaan en vertalen naar praktijktips.

Resultaat Na deze training heb je zicht op veranderingsprocessen en heb je praktijktips gekregen hoe daar als OR mee om te gaan.

Voor wie De training is bedoeld voor elke OR, elk OR-lid dat met organisatieveranderingen te maken heeft/krijgt.

Financiën voor de OR

Hoe lees en bestudeer ik als OR-lid een begroting, een jaarrekening, de managementrapportages en andere financiële stukken? Wat is de relatie tussen deze financiële producten? Wat is eigenlijk de relatie tussen al die cijfers en het organisatiebeleid? Tijdens deze cursus komen dergelijke vragen op een praktische wijze aan de orde, waarbij we oefenen met jouw eigen financiële materiaal. Centraal staat uiteraard wat je er als OR mee kunt.

Resultaat Na deze training kun je de financiële stukken lezen en beoordelen en ken je de mogelijkheden van de OR om op dit terrein je rol te spelen.

Voor wie De training is bedoeld voor OR-leden en/of leden van commissies die zich bezighouden met de financiële aangelegenheden van de organisatie.

OR en fusieprocessen

Hoewel het lijkt alsof de grootste fusiegolf in de zorgsector achter de rug is, is het einde hiervan zeker nog niet in zicht; er wordt nog driftig gefuseerd. Tijdens deze training gaan we in op alle aspecten en fases van een fusieproces. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de valkuilen van en succesfactoren voor een fusieproces. Ook staan we uitgebreid stil bij de formele rol die de medezeggenschap in een dergelijk complex proces speelt. Hierbij kijken we niet alleen naar de formele kant, maar gaan we ook in op andere manieren om effectieve invloed uit te oefenen en grip te houden op het proces.

Resultaat Na deze training heb je inzicht in de verschillende fases, valkuilen van en succesfactoren voor een fusieproces en heb je kennis genomen van de wettelijke bevoegdheden en manieren om effectief invloed uit te oefenen en grip te houden op het proces.

Voor wie De training is bedoeld voor OR-en die te maken krijgen met een fusieproces.

Vervolgtrainingen: personeelsbeleid

Basiscursus ARBO

Aangezien er als OR een belangrijke taak weggelegd is met betrekking tot het creëren van goede werkomstandigheden binnen de organisatie, is het van belang dat hij zijn positie, rechten, plichten en mogelijkheden kent. Naast het hebben van inspraak op het geformuleerde beleid, dient men ook vanuit eigen initiatief het arbobeleid, de arbeidsomstandigheden en andere verwante thema's aan te kaarten. Als OR-lid zul je enerzijds over voldoende theoretische kennis en anderzijds over voldoende handvatten moeten beschikken om een zinvolle bijdrage te kunnen leveren aan het verbeteren van de arbeidsomstandigheden van uw organisatie.

Resultaat Je hebt inzicht verkregen in de onderdelen van de arbowet en arboregelgeving en ben je bewust van je taak en verantwoordelijkheden hierin. Tevens ben je in staat dit onderwerp onder de aandacht te brengen door middel van bijvoorbeeld een pakkende presentatie.

Voor wie Deze training is bestemd voor OR-en en OR-leden die zich willen verdiepen in ARBO.

Basistraining personeelsbeleid: binden en boeien

Personneelsbeleid gaat om goed opgeleide, gemotiveerde medewerkers in de organisatie en alles wat er nodig is om er voor te zorgen dat de organisatie de juiste mensen aantrekt en dat de medewerkers zich kunnen ontwikkelen zodat ze kunnen inspelen op de veranderende omstandigheden. We gaan in op de personeelsinstrumenten en de onderlinge samenhang en maken aan de hand van herkenbare praktijksituaties duidelijk wat de rol van de OR op het terrein van het personeelsbeleid is.

Resultaat Na deze training heb je inzicht in het belang van personeelsbeleid en weet je welke rol de OR op dit terrein kan spelen.

Voor wie De training is bedoeld voor OR-leden en/of leden van commissies sociaal- en of personeelsbeleid.

CAO, arbeidsvoorwaarden en sociaal beleid in de zorg

Arbeidsvoorwaarden waren altijd goed geregeld in de CAO. De rol van de OR is om er op toe te zien dat de CAO wordt nageleefd. De laatste jaren zien we hier in de zorgsector verandering in komen. De trend is dat er steeds meer flexibele regelingen in de CAO komen. Hiermee wordt arbeidsvoorwaarden/sociaal beleid een steeds belangrijker onderwerp voor de OR. Deze training laat jou zien welke partijen en welke wetgeving een rol spelen in de totstandkoming van arbeidsvoorwaarden. We bespreken hoe de arbeidsvoorwaarden in een CAO tot stand komen en wat de voors en tegens van een CAO zijn. Vervolgens gaan we aan de slag met de rollen van de OR op dit terrein.

Resultaat Na deze training heb je kennis van trends en ontwikkelingen op het gebied van arbeidsvoorwaarden en weet je waar het om gaat bij (sociale) regelingen en de rol van de OR daarbij.

Voor wie De training is bedoeld voor OR-en en OR-leden die zich bezighouden met arbeidsvoorwaarden

Contact

Voor verdere informatie kun je contact opnemen met Bert van Velthuijsen van MZ Services:

Telefoon: 013 594 48 09

E-mail: info@mzservices.nl

Websites: www.mzservices.nl en www.nu91.nl

Tarieven

Het trainingstarief voor 2009 is volgens GBIO standaard €600,- per dagdeel.

Het is ook mogelijk om als individueel OR-lid deel te nemen aan open inschrijvingen.

Aantekeningen

Een luisterend oor   Een heldere kijk   Een goed advies